

SUMMAR

27. – 29. jún 2025, piatok – nedela

XXIII. číslo, I. ročník – Vydané v Banskej Bystrici

Meniny majú Ladislav, Ladislava, Beáta, Peter, Petra & Pavol

Z DOMOVA

Tomáš Zdechovský odovzdal 330 podnetov na preverenie možného zneužitia eurofondov Európskemu úradu boja proti podvodom, Európskej prokuratúre a eurokomisii. Český europoslanec zaznamenal podozrenia v 76 okresoch SR. (aktuality)

Ministerstvo financií chce zaviesť nový spôsob platieb, obchodníci budú mať povinnosť umožniť úhradu cez QR kód popri možnosti hotovosti a platby kartou. Ladislav Kamenický hovorí o úľave od poplatkov kartovým spoločnostiam. (hn)

Vyšetrotateľ Úradu inšpekčnej služby obvinil dvoch príslušníkov bývalej Národnej kriminálnej agentúry Branislava Dunčka a Róberta Magulu zo zavádzania sudcu pri žiadosti o nasadenie odposluchov v roku 2019. (aktuality)

Pri Boľševě sa pred vzletom vznietil teplovzdušný balón, incident v ilavskom okrese si vyžiadal zásah vrtuľníka. 62-ročný muž skončil s popáleninami na pľúcnej ventilácii v Ružinove, druhý zranený sa nadýchal splodín. (stvr)

Slovák sa stal hlavným podozrivým v prípade zmiznutia českého podnikateľa v Chorvátsku. Podľa miestnej polície mal 38-ročného Alexa Burkova zabiť na ostrove Molat 51-ročný Anton Cvešper, ktorého zatkli. (aktuality)

Rýchlik môže čoskoro prepojiť Krakov a Budapešť cez Košice, s obnovením spojenia fungujúceho do roku 2010 pôvodne nesúhlasilo Poľsko. Iniciatíva slovenského rezortu dopravy aktuálne už má podporu oboch krajín. (stvr)

Polícia počas pandémie porušila práva dvoch Rómov, rozhodol Európsky súd pre ľudské práva. V roku 2020 pri zásahu v Bardejove im policajti spôsobili zlomeninu lebky a otras mozgu. Štát zaplatí odškodnenie takmer 17-tisíc eur. (teraz)

CIRKEVNÉ ŠKOLY MÔŽU PRÍŠŤ O DOTÁCIE

Ministerstvo školstva predstavilo návrh novej zákonnej úpravy smerujúcej k optimalizácii siete základných škôl. Hoci pri jeho uvedení rezort opakovane zdôrazňoval rovnosť a spravodlivosť, nápad sa stretol s masívnou vecnou kritikou. Tomáš Drucker chce totiž siahnuť na financie súkromným a cirkevným školám.

Návrhom zákona o financovaní škôl a školských zariadení chce ministerstvo rozšíriť okruh dôvodov na zníženie štátneho príspevku. O 20 percent by prišli iné než verejné školy, ak sa nezaregistrujú ako verejný poskytovateľ výchovy a vzdelávania.

V praxi to pre cirkevné a súkromné vzdelávacie inštitúcie znamená, že pokiaľ si chcú zachovať možnosť výberu žiakov, prídu o pätinu zo štátnych peňazí. Hoci rezort deklaruje snahu o spravodlivosť,

návrh sa nestretol s pozitívnymi reakciami.

Neobstojí napríklad argument Tomáša Druckera, že školy s možnosťou výberu si volia lepších žiakov a vytvárajú nekonzistentnosti v kvalite vzdelávania. Testovanie deviatakov ukazuje, že tieto rozdiely sú minimálne.

Do nevyhodnej pozície sa v dôsledku novej úpravy môžu dostať školy, ktoré nevyberajú od rodičov školné. Aby si zachovali rovnakú výšku dotácie, budú musieť požiadať obec o vytýčenie obvodu, z ktorého vezmú 80 percent žiakov.

Škola by nemala v takom prípade možnosť ovplyvniť vytýčený obvod a žiakov by prijímala bez ohľadu na to, či ich rodičia skutočne chcú pre svoje deti vzdelávanie na cirkevnej či súkromnej škole. (denník n, teraz)

ZO SVETA

Irán sa nikdy nevzdá, Spojené štáty americké nezískali útokmi nič, vyhlásil ajatolláh Chámenei v prvom verejnom výstupe od príméria medzi Teheránom a Tel Avivom. 86-ročný vodca sa ukrýval v bunkri od 13. júna. (france24)

Donald Trump vyzval na zrušenie súdneho procesu s Benjaminom Netanjahoom. Americký prezident označil konanie vo veci údajnej korupcie izraelského premiéra za hon na čarodejnice, Netanjahua považuje za hrdinu národa. (toi)

Vstup Ukrajiny odmietlo v referende 95 percent Maďarov, čo má pri 29-percentnej účasti predstavovať viac ako 2,1 milióna obyvateľov, informoval v Bruseli predseda maďarskej vlády Viktor Orbán. (ukrajinská pravda)

Volodymyr Zelenskij podpísal s Radou Európy dohodu o zriadení tribunálu na stiahnutie ruských predstaviteľov, vykryje nedostatok v jurisdikcii Medzinárodného trestného súdu. Moskva avizovala, že jeho rozhodnutia bude ignorovať. (dw)

Na strednej škole v stredoafrickej metropole Bangui vybuchol transformátor, v dôsledku explózie a následnej tlačnice zahynulo minimálne 29 študentov vo veku 18 až 22 rokov a ďalších 260 sa zranilo. (ap)

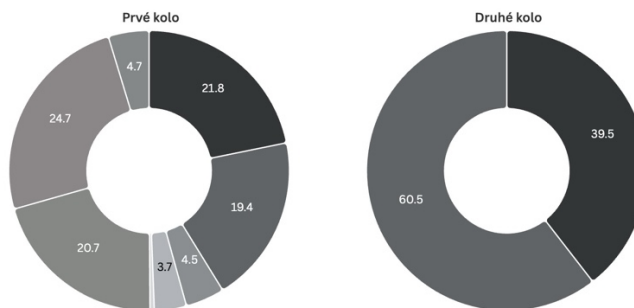
Protesty v keňskej metropole Nairobi si vyžiadali najmenej osem obetí a štyri stovky zranených, demonštranti si pripomenuli prvé výročie masakry z 25. júna 2024. Polícia vtedy spustila strelbu do davu a zabil 60 protestujúcich. (al jazeera)

Severná Kórea otvorila veľké letovisko Wonsan na polostrove Kalma, diktátor Kim Čong-un chce rozvíjať domáci cestovný ruch. Rezort s kapacitou 20-tisíc ľudí zatiaľ zrejme nebude prístupný turistom. (guardian)

V prezidentských voľbách na Ukrajine by vyhral Valerij Zalužnyj

Hoci by v prvom kole najviac voličov oslovil aktuálny prezident Volodymyr Zelenskij, druhé kolo by ovládol niekdajší veliteľ ozbrojených síl a súčasný ukrajinský veľvyslanec v Londýne.

■ V. Zelenskij ■ V. Zalužnyj ■ P. Porošenko ■ K. Budanov ■ V. Kličko ■ Ostatní kandidáti
■ Ešte som sa nerozhodol. ■ Neúčastnil by som sa.

Zdroj: SOCIS

Chcete odovzdať ľuďom skutočnú hodnotu?
Aj vy môžete mať inzerát v denníku SUMMAR!

Napište nám správu na e-mailovú adresu
inzercia@summar.sk

Výzva biskupa Bobera k modlitbám za obeť tragédií

"S hlbokým zármutkom sme prijali správu o ďalšom útoku na civilistov v Pásme Gazy, pri ktorom bolo včera pri distribúcii humanitárnej pomoci usmrtených 46 ľudí.

V mene katolíckych biskupov vyjadrujeme duchovnú blízkosť a súcit pozostalým a v modlitbe sa spájame s tými, ktorí denne znášajú neznesiteľné bremeno krutosti vojny a násilia na rôznych miestach sveta.

S bolesťou myslíme aj na nedávne útoky na kresťanské komunity v Nigérii a v Damasku, kde boli toľkí kresťania brutálne zavraždení len preto, že vyznávajú vieru v Krista.

S dôverou v milosrdného Boha, Otca všetkých ľudí, sa modlíme za všetky obeť tragédií, za uzdravenie zranených, útechu pre trpiacich a za obrátenie srdca tých, ktorí volia cestu násilia.

Znovu voláme po skutočnom mieri, ktorý je zárukou spravodlivosti, ochrany ľudskej dôstojnosti a nádeje na život v slobode pre každého bez rozdielu."

Mons. Bernard Bober
predseda Konferencie biskupov Slovenska
košický arcibiskup metropolita

(tk kbs)

KULTÚRA

Slovenská národná galéria nedokázala zachovať dielo Jiřího Frantu a Davida Böhma, ktoré sa po šiestich rokoch na Zvolenskom zámku začalo pri odinštalovaní rozpadáť. Inštitúcia čelí kritike pre údajné zničenie diela. (denník n)

Najbližší film o Jamesovi Bondovi bude režírovať Denis Villeneuve, 57-ročný Kanadan má na konte diela ako *Duna: Časť druhá*, *Sicario* či *Blade Runner 2049*. Produkcie príbehu o agentovi 007 sa ujala firma Amazon. (bbc)

Mestské múzeum v Ilave vystavuje diela miestnych väzňov. Organizátori výstavy Umenie za múrmi dali udalosti charitatívny rozmer a výtazok z predaja vystaveného umenia poslúži na účely detského domova v Trenčíne. (sme)

VEDA & TECHNIKA

Trump Mobile T1 Phone nebude vyrábaný v Spojených štátoch amerických, ako pôvodne ohlasoval nový operátor prezidenta Donalda Trumpa. Posunul sa aj očakávaný termín predstavenia a zmenšila avizovaná veľkosť displeja. (gsm)

Misia spoločnosti Axiom Space dorazila na Medzinárodnú vesmírnu stanicu raketou Falcon 9 firmy SpaceX. Na palube sa nachádzali štyria astronauti vrátane historicky prvých astronautov Poľska, Indie a Maďarska. (space)

HDMI 2.2 bude podporovať šírku pásma 96 Gbps a 16K rozlíšenie pri frekvencii 60Hz alebo 12K rozlíšenie pri 120 Hz. Káble podporujúce najnovšiu verziu rozhrania budú odlišiteľné podľa certifikácie Ultra96 HDMI. (gsm)

KREŠŤANSTVO

Lev XIV. vyzval štáty, aby sa zameriavali viac na drogových dílerov než na závislých ľudí. Pápež kritizoval orgány činné v trestnom konaní, ktoré plnia väznice chudobnými obetami a zabúdajú trestať skutočných vinníkov. (cna)

Organizácia Pomoc Cirkvi v núdzi v roku 2024 vyzbierala viac ako 128 miliónov eur na pomoc veriacim v 137 krajinách. Financie poskytlo 360-tisíc darcov, najviac peňazí získali Ukrajina, Libanon a India. (acn)

Keňskí biskupi vyzvali občanov na pokoj a odvahu v čase rastúceho napätia v krajine. Vyjadrili poľutovanie nad mimosúdnyimi popravami a zastrášaním, demonštrujúcich vyzvali, aby sa neuchylovali k násiliu. (vatican news)

ŠPORT

Cristiano Ronaldo predĺži kontrakt s Al Nassr o dva roky, 40-ročný portugalský útočník odohral od roku 2023 za saudskoarabský tím 111 zápasov a strelil 99 gólov. Pôvodne mala zmluva vypršať 30. júna a futbalista zvažoval prestup. (bbc)

Pavol Regenda chce naďalej pôsobiť v NHL, 24-ročný hokejový útočník vyvrátil špekulácie o možnom návrate do Európy. Hoci mu vypršal ročný kontrakt za 775-tisíc eur, záujem oňho v zámorskej súťaži trvá. (stvr)

Organizátori F1 upozorňujú fanúšikov na mimoriadne vysoké teploty predpovedané na víkend VC Rakúska, ktorá sa uskutoční na Red Bull Ringu v Spielbergu. Teploty presiahnu 30 stupňov Celzia, očakáva sa aj ostré slnko. (x)

Plody neohlásenej prestávky. Dve podoby denníka SUMMAR.

Minulý týždeň priniesol neohlásenú prestávku vo vydaniach denníka SUMMAR. Stíchli sociálne siete a stránka zamrzla v čase. Aj napriek komplikáciám v zákulisí však práce na projekte neustali a pauza priniesla svoje plody pre čitateľov.

Redakcia zhodnotila zmenu primárnej podoby denníka z PDF formátu na internetovú stránku a prišla k záveru, že v záujme zachovania identity celého projektu bude lepším riešením, ak budú obe podoby fungovať plnohodnotne popri sebe.

Čitatelia budú mať preto možnosť vybrať si, ktorá forma im vyhovuje viac. Zároveň sa dizajn oboch foriem stal po úpravách podobnejším a najmä tí, ktorí čítajú SUMMAR cez počítač, majú možnosť oceniť estetiku odkazujúcu na printové médiá.

Denník SUMMAR sa neustále vyvíja. Každý deň jeho fungovania prináša podnety na zmeny a zlepšenia. Ani podoba, v ktorej ho čítate dnes nie je dokonalá a redakcia dennodenne čelí novým výzvam technického i ideového charakteru.

V blízkej budúcnosti čakajú internetovú stránku viaceré funkčné úpravy a zdokonalenia. Vzniknú nové podstránky, na ktorých budú prístupné informácie o pozadí a vývoji projektu SUMMAR, ako aj potrebné právne zázemie.

Dúfame, že neohlásená prestávka priniesla svoje plody, dodala redakcii potrebné sily a nevyvíja si svoju daň na lojalite čitateľskej základne, ale naopak urobí SUMMAR schopnejším postupne ju rozširovať.

Pevne veríme, že vašu dôveru nesklameme a spoločne vybudujeme hodnotný projekt!

• Martin Minka